

Justis- og beredskapsdepartementet
v/Justis- og beredskapsminister Emilie Enger Mehl
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kopi:
Nordland fylkeskommune v/fylkesrådet

Deres ref.:

Vår ref.:
SS

Arkiv:

Dato:
13.10.23

Mosjøen fengsel – felles uttales fra Helgeland

Mosjøen fengsel er et høyrisikofengsel som favner et geografisk område med innsatte fra Helgeland, Saltdal og Namdal; et område med ca. 100 000 innbyggere. Avstanden til nærmeste høyrisikofengsel er 320 km til Bodø og 390 km til Trondheim.

For Helgeland er det viktig at Mosjøen fengsel gir et godt og utviklende tilbud til innsatte, og samtidig sikrer gode arbeidsforhold for ansatte.

Hurdalsplattformen beskriver at fengslene i Norge fortsatt skal ha en desentralisert struktur og at innholdet i soningen skal styrkes. Mosjøen fengsel er et godt eksempel på dette.

Kommunene på Helgeland ser på Mosjøen fengsel som en viktig institusjon for regionen, hvor innsatte får en mulighet til å sone i nærheten av hjemstedet. Dette gjør det enklere for innsatte, pårørende og offentlige etater å ha kontakt med den innsatte under soningen. Dette gjelder også ved tilbakeføring til samfunnet etter endt soning.

Slik situasjonen er i dag er kommunene på Helgeland bekymret for fengslets fremtid. Lokalitetene tilfredsstillende ikke dagens krav til et moderne fengsel med hensyn til å gi varetekts- og soningsinnsatte et godt tilbud. Videre er ikke arbeidsforholdene til de ansatte optimale.

Mosjøen fengsel får i dag de støttefunksjoner et fengsel har behov for fra øvrige instanser i lokalsamfunnet. Dette er blant annet rus- og psykiatritjeneste fra Helgelandssykehuset, primærhelsetjenester fra Vefsn kommune og en rekke andre tjenester, som for eksempel fra Mosjøen bibliotek, Mosjøen Ressurs- og Kompetansesenter, Røde Kors, Vefsn storkjøkken/Helgeland Industrier og Friomsorgen på Helgeland. Vi vil her spesielt fremheve Helgelandssykehuset, avdeling psykiatrisk senter og helsetjenesten i Vefsn kommune som skreddersyr behandlingstilbud for de innsatte i et nært samarbeid med hjelpeapparat i hjemkommunen og Friomsorgen.

Flere rapporter har vist behov for et nytt, tilpasset aktivitetsrom for innsatte og nytt samtale- og behandlingsrom for helse- og psykiatritjenesten. Dette for å bedre ivaretagelsen av personvernet og for å bedre sikkerheten for de innsatte og ansatte. I dag må de innsatte møte utenfor fengslets lokaler for disse tjenestene på grunn av at fengslets lokaler er uegnede. Dette medfører ekstra sikkerhetsutfordringer og ressursbruk for Kriminalomsorgen og Politiet.

Arbeidstilsynet gjennomførte et tilsyn i Mosjøen fengsel 12. mai 2023. Rapporten etter tilsynet er kritisk til utformingen av pasient- og samtalerom og besøksrom. Arbeidstilsynet har gitt varsel om pålegg.

Den 28. august i år hadde Vefsn kommune ved ordfører Berit Hundåla et møte med Barne- og Familieminister Kjersti Toppe, hvor Mosjøen fengsel var tema. Her ble ovennevnte problemstillinger diskutert.

Samme uke hadde Hundåla møte med statssekretær i Justisdepartementet Geir Indrefjord, der de nevnte problemstillinger og Arbeidstilsynets rapport var tema. Til stede under dette møtet var direktør for Kriminalomsorg Nord, driftsenhetsleder i Kriminalomsorgen i Nordland, leder i Mosjøen fengsel og tillitsvalgt for de ansatte. Vefsn kommune ved helsetjenesten og Helgelandssykehuset ved Distriktpsikiatrisk senter la frem behovet for utbedring av lokalitetene. Under møtet kom det frem at Kriminalomsorgen har utarbeidet et forslag til utbedringer ved Mosjøen fengsel som vil gjøre fengslet i stand til å gi gode soningsforhold for de innsatte, samt gode arbeidsforhold for de ansatte. Kriminalomsorgen var tydelig på at en utbedring av fengslet ville kreve politisk involvering for å få tildelt midler til prosjektet.

Regionrådene på Helgeland ønsker med dette å gi uttrykk for viktigheten av å få utbedret Mosjøen fengsel slik at det kan bli et godt fengselstilbud til de innsatte og sikre gode arbeidsforhold for de ansatte som tilfredsstiller de krav som er satt til et moderne fengsel. Den samlede kompetansen er på plass. Det som nå trenges er et forpliktende vedtak slik at en renovering av fengselet kan gjennomføres.

Med vennlig hilsen

Helgelandsskiltet

Polarsirkelrådet

Eilif K. Trælnes (sign.)
Leder og ordfører Brønnøy kommune

Paul Asphaug (sign.)
Leder og ordfører Hemnes kommune